

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ КРАЇНИ

ДВНЗ «Мелітопольський промислово-економічний коледж»

Сучасний етап розвитку вітчизняної економіки характеризується підвищенням вимог до банківської системи, яка повинна сприяти стійкому економічному зростанню та підвищенню конкурентоспроможності господарського комплексу в умовах поступової інтеграції у європейський та світовий економічний простір. Це обумовлене особливою роллю банків як провідних фінансових посередників. Щоб забезпечувались переміщення фінансових ресурсів між окремими регіонами, галузями господарства та суб'єктами економіки з метою задоволення їх потреб і запитів. У сучасних умовах фінансової кризи в Україні помітно загострилися проблеми формування та використання ресурсів банків. Необхідність прискорення розвитку виробництва та обмеженість фондового ринку спричинили надто високий попит на банківські кредити, що, в свою чергу, вимагає нарощування банківських ресурсів. Ресурси комерційних банків – сукупність власного капіталу і залученого банком у результаті проведення пасивних і активно-пасивних операцій, а також коштів, що є в його розпорядженні і можуть бути використані для активних операцій.

Досліджуючи роль ресурсної бази банків доцільно виокремити макроекономічний та мікроекономічний аспекти її значення. Реалізація аспектів значення ресурсної бази, що розглядаються на макrorівні, створює передумови для покращення проявів значення ресурсної бази комерційних банків на макrorівні. Макроекономічний аспект: важлива передумова для зростання грошово-кредитного мультиплікатора та пропозиції грошей, прискорення ремонетизації економіки і розвитку ринкових відносин; важливе джерело інвестицій у реальний сектор економіки; інструмент підвищення довіри до економіки, фінансової та банківської системи України в очах світової спільноти та ін. Мікроекономічний аспект: сприяє зростанню капіталізації банків та виконанню вимог контролюючих органів; джерело підтримки ліквідності та забезпечення фінансової надійності банківських установ; засіб диверсифікації активних операцій, збільшення частки капіталомістких операцій; створює передумови для поліпшення організації розрахунків в економіці, що дозволяє державі поліпшувати стан грошового обігу, а економічним суб'єктам використовувати вигідні для них форми розрахунків.

Класифікаційні ознаки банківських ресурсів: джерело утворення: власні, залучені, запозичені; економічний зміст відображення у балансі банку: заборгованість перед НБУ; заборгованість перед іншими банками; заборгованість перед клієнтами; цінні папери власного боргу; інші зобов'язання; власний капітал банку; місце мобілізації: мобілізовані самим банком; придбані в інших банках (у тому числі в НБУ); відображення в обліку: балансові; позабалансові; термін знаходження в розпорядженні банку: постійні; тимчасові; можливість управління: постійні; стабільні; нестабільні; ціна залучення: дорогі; дешеві; безплатні.

Аналіз складу та структури фінансових ресурсів банків дає можливість поліпшити роботу банків щодо залучення нових джерел коштів. При формуванні залучених коштів банк має дуже обережно підходити до різноманітних джерел, оскільки майже всі залучені і позичені кошти є платними для банку. Залучені і запозичені кошти банків є одночасно їх кредитними ресурсами, тому доцільно залучати таку суму коштів, яку в подальшому можна розмістити в активах як кредити. Значне перевищення залучених коштів над кредитами може призвести до збитковості кредитних операцій банку, тому потрібно підтримувати на оптимальному рівні склад фінансових ресурсів банків з метою уникнення негативних наслідків.